

Опанасенко Оксана Віталіївна,
*кафедра управління та освітніх технологій,
Національний університет біоресурсів і природокористування
України (м. Київ, Україна)*

КОМФОРТНЕ ПРОФЕСІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Проблема міжособистісних відносин є дуже важливою, адже одним із показників успішності колективу є формування сприятливого соціально-психологічного клімату. Третину життя людина проводить на своєму робочому місці й від атмосфери в колективі залежить не лише продуктивність праці, а й настрій та здоров'я.

Сучасний заклад освіти розглядається дослідниками як об'єкт підвищеного ризику, а педагогічна взаємодія насичена різноманітними стресовими чинниками. Умови життєдіяльності учасників освітнього процесу, як інших членів українського суспільства, значним чином ускладнюють ще й радикальні соціально-політичні й економічні зміни, що відбуваються в нашій державі та у світі, зокрема, епідемія коронавірусної інфекції, що розпочалася наприкінці 2019 року, а тепер ще й воєнні дії у державі. Такі негативні тенденції зумовлюють ризики та загрози, що деформують освітнє середовище, збільшують імовірність зростання тривожності, конфліктності, агресивності та фрустрації основних його суб'єктів. Поряд із цим загострюється їхня потреба в стабільності й порядку, безпеці, у захисті від фізичних і психологічних небезпек [1, с. 17].

Професійне освітнє середовище закладу повинно бути таким, щоб створити умови для психологічної безпеки здобувачів освіти, захищеності педагогів і, як наслідок, сприяти психічному здоров'ю та особистісному зростанню тих, хто навчається. Ураховуючи сучасні соціально-політичні й економічні трансформації в українському суспільстві, стає зрозумілою важливість формування психологічно безпечного освітнього середовища в закладах освіти, збереження психічного, психологічного та соціального

здоров'я здобувачів освіти й педагогів [2, с. 122]. Тобто, зростає важливість соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі.

У формуванні професійного середовища у закладі вищої освіти відіграє ключову роль саме взаємодія різних учасників освітнього процесу – адміністрація, науково-педагогічні працівники, здобувачі освіти. Саме університетське середовище є багатокомпонентним, динамічним і відкритим до інновацій, що дає змогу комплексно дослідити організаційно-педагогічні умови забезпечення професійного комфорту.

Значимість комфортного професійного середовища визначається також тим, що він здатний виступати як фактор ефективності тих чи інших соціальних явищ і процесів, слугувати показником як їхнього стану, так і їх зміни під впливом соціального і науково-технічного прогресу.

Атмосфера, що існує в закладі вищої освіти, організація освітнього процесу та взаємодія між колегами непрямо впливають на розвиток здатності фахівців ефективно здійснювати професійну, освітню діяльність.

Отже, комфортне професійне середовище в закладі вищої освіти є основним чинником якості освітнього процесу, оскільки забезпечує безпечні умови праці та навчання, сприятливу міжособистісну взаємодію, відсутність насильства та дискримінації, а також створює інклюзивний та мотивувальний простір для всіх учасників. Це, в свою чергу, сприяє розвитку особистості, формуванню професійних знань, умінь та навичок, а також підвищує загальну якість освіти, а формування комфортного професійного середовища в закладі вищої освіти є одним з найважливіших аспектів успішності і конкурентоспроможності його на ринку освітніх послуг.

Список використаних джерел:

1. Варивода К.С. Психолого-педагогічні аспекти підготовки майбутніх вчителів до створення психологічно безпечного освітнього середовища. Молодий вчений. Випуск 1, 2023. С. 17-20.

2. Замазій Ю. Формування психологічно безпечного освітнього середовища в закладі освіти: аспекти діяльності психологічної служби.

Науково-методичний журнал «Джерело педагогічних інновацій" №1/2023.
Тема випуску «Безпечна освіта». С. 122-126.

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра управління та освітніх технологій**

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології,
провідництво та менеджмент в освіті»
«Sustainable Growth of Society in the Digital Era: Innovation, Technology,
Guidance and Management of Education»**

**Національний університет біоресурсів і природокористування України,
кафедра управління та освітніх технологій
AKG Global Support Services (OPC) Private Limited – Індія,
Університет Патил Відьяпіт – Індія,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський
державний інститут»,
Херсонським навчально-науковим інститутом Національного
університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
Поліський національний університет,
кафедра комп'ютерних технологій та системного моделювання**

1 жовтня 2025 р.

Київ 2025 р.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet рішенням Вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України (протокол № 3 від 17.10.2025 р.)

Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті / Матеріали міжнародної дистанційної науково-практичної конференції, м. Київ, 1 жовтня 2025 р. Київ : НУБіП України. 2025. 192 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної дистанційної наукової конференції «**Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті**», яка відбулась 1 жовтня 2025 року в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. В матеріалах збірника висвітлюються сучасні тенденції подальшого розвитку освіти в Україні й світі в епоху цифровізації, розв'язання нагальних проблем у соціокультурній та соціально-гуманітарній сферах шляхом синергетичної інтеграції інновацій, управління та технологій, освітнього менеджменту та провідництва.

Тези подано в авторській редакції. Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильність цитування джерел, посилання на них та інші відомості. Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

Редакційна колегія:

Савицька І.М., канд. філос. наук, доц. декан факультету (голова);

Кубицький С. О., канд пед. наук, проф. завідувач кафедри управління та освітніх технологій;

Гречаник Н. І., д-р пед. наук, проф.

Шумілова І. Ф., д-р пед. наук, доц.;

Базелюк В.Г., канд. пед. наук, доц.

Відповідальна за випуск – Гречаник Н.І., д-р пед. наук, проф.

ISBN 973-966-8063-79-4